

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра іноземної філології і перекладу

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан гуманітарно-педагогічного
факультету

Інна САВИЦЬКА

2024 р.

«СХВАЛЄНО»

на засіданні кафедри іноземної
філології і перекладу
Протокол №9 від «24» травня 2024 р.
Завідувач кафедри

Світлана АМЕЛІНА

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОП «Англійська мова
та друга іноземна»

Валентина СТРИЛЕЦЬ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПРАКТИЧНА ФОНЕТИКА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ»

Спеціальність:	035 – Філологія
Освітня програма:	«Англійська мова та друга іноземна»
Факультет:	Гуманітарно-педагогічний
Розробники:	Грабовська Інна Вікторівна, доцент кафедри іноземної філології і перекладу Морозова Ірина Вячеславівна, асистент кафедри іноземної філології і перекладу

Київ – 2024 р.

1. ОПИС навчальної дисципліни

«ПРАКТИЧНА ФОНЕТИКА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ»

Освітній ступінь, галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітня програма	
Освітній ступінь	Бакалавр
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація	035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська)
Освітня програма	Англійська мова та друга іноземна

Характеристика навчальної дисципліни	
Вид	Обов'язкова
Загальна кількість годин	120
Кількість кредитів ECTS	4
Кількість змістових модулів	2
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-
Форма контролю	екзамен

Перший семестр		
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	1	1
Семестр	1	1
Практичні, семінарські заняття	45 год	10 год.
Лекційні заняття	-	-
Самостійна робота	75 год.	110 год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	3 год	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою курсу є ознайомлення студентів з основними поняттями і категоріями системи сучасної фонетики англійської мови, формування вмінь оперування понятійним апаратом практичної фонетики; формування фонетичної компетенції, яка є складовою мовної компетенції і полягає в оволодінні студентами вмінням правильно вимовляти звуки, інтонувати слова та речення, сприймати і відтворювати ритм англійської мови; оволодіння фонетичними навичками мовлення; практичне вживання мови та формування мовленнєвих навичок і вмінь; окреслення шляхів практичного застосування отриманих знань, умінь і навичок з практичної фонетики.

Завдання курсу:

- 1) Удосконалити вміння студентів сприймати іноземну мову на слух, розрізняючи алофони та мінімальні пари;
- 2) Розвивати навички студентів відтворювати звуки, інтонацію та ритм англійської мови під час монологічного та діалогічного спілкування;
- 3) Навчання студентів розрізняти на слух акценти у варіантах та діалектах англійської мови.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- теоретичні основи фонетики і фонетичних явищ (звук, графема, фонема, алофон, тон, наголос, ритм, інтонаційні патерни англійської мови; системи звуків, фонем, графем; типи наголосів у слові та реченні; акцент, діалект, варіант).

вміти:

- володіти навичками фонетично правильної вимови звуків, розставлення наголосів у словах і реченнях, використання інтонаційних патернів у реченнях;

- використовувати знання з фонетики у різноманітних ситуаціях соціального, навчально-академічного та професійного спілкування.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

ФК 4. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 3. Організувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН 9. Характеризувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію.

ПРН 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН 14. Використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

3. Програма та структура навчальної дисципліни для: - повного терміну денної (заочної) форми навчання.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль 1. Basic Concepts of Phonetics. Sounds and Phonemes.														
Тема 1. Basic Concepts of Phonetics. Sounds and Phonemes. Phonemes and Allophones. Spelling and Graphemes. Pronunciation Models. Phonetic and Phonemic Transcription.	1	9		2			7							
Тема 2. Speech Organs. Anatomy of the Vocal Tract and Tongue.	2-3	12		2			10							
Тема 3. Consonants. Classification of Consonants. Practicing Consonants.	4-5	18		8			10							
Тема 4. Vowels. Classification of Vowels. Practicing Vowels.	6-7	18		8			10							
Module Test 1	8	2		2										
Разом за змістовим модулем 1		59		22			37							
Змістовий модуль 2. Syllables. Intonation. Rhythm. Accents in Dialects and Variants														
Тема 5. Syllables. Rules of Syllabification. Types of Syllables.	9-10	6		6			8							
Тема 6. Stress. Word Stress. Sentence (Utterance) Stress.	11-12	4		6			10							
Тема 7. Intonation. Common Intonation Patterns. Rhythm.	13	4		6			10							
Тема 8. Accents in Dialects and Variants of the English Language.	14	6		3			10							
Module Test 2	15	2		2										
Разом за змістовим модулем 2		61		23			38							
Усього годин		120		45			75							

4. Теми семінарських занять

Навчальним планом не передбачено

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Basic Concepts of Phonetics. Sounds and Phonemes. Phonemes and Allophones. Spelling and Graphemes. Pronunciation Models. Phonetic and Phonemic Transcription.	2
2.	Тема 2. Speech Organs. Anatomy of the Vocal Tract and Tongue.	2
3.	Тема 3. Consonants. Classification of Consonants. Practicing Consonants.	8
4.	Тема 4. Vowels. Classification of Consonants. Practicing Vowels.	8
5.	Module Test Paper 1	2
6.	Тема 5. Syllables. Rules of Syllabification. Types of Syllables.	6
7.	Тема 6. Stress. Word Stress. Sentence (Utterance) Stress.	6
8.	Тема 7. Intonation. Common Intonation Patterns. Rhythm.	6
9.	Тема 8. Accents in Dialects and Variants of the English Language.	3
10.	Module Test Paper 2	2

6. Теми лабораторних занять

Навчальним планом не передбачено

7. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Basic Concepts of Phonetics. Phonetic and Phonemic Transcription.	7
2	Тема 2. Speech Organs.	10
3	Тема 3. Classification of Consonants.	10
4	Тема 4. Classification of Consonants.	10
5	Тема 5. Rules of Syllabification.	8
6	Тема 6. Stress.	10
7	Тема 7. Common Intonation Patterns.	10
8	Тема 8. Accents in American and British English.	10

8. Зразки контрольних питань, тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами.

Питання до іспиту

1. Sounds and phonemes.
2. Phonemes and allophones.
3. Spelling (orthography) and graphemes.
4. Transcriptions. The International Phonetic Alphabet. Phonemic transcription.

5. Speech organs.
6. Basic differences between consonants and vowels.
7. Types and description of consonants.
8. Voiced and voiceless consonants.
9. Place of obstruction.
10. Manner of obstruction.
11. Changes in articulation of consonants during speech (aspiration etc).
12. Types and description of vowels.
13. Difference between GA (General American) and RP (Received Pronunciation) systems of vowels.
14. Rounded and unrounded vowels in GA.
15. Monophthongs and diphthongs in GA.
16. Changes in articulation of vowels during speech (R-coloring etc).
17. Types of syllables.
18. Syllable parts. Counting syllables.
19. Rules of syllabification and syllable division.
20. Stress: primary and secondary.
21. Unstressed syllables and the *schwa*.
22. Word stress.
23. Sentence stress (sense, logical, emotional).
24. Main intonation patterns.
25. Accents in the main variants of the English language (GA, RP).
26. Accents in dialects (US, UK).

ЗРАЗОК БІЛЕТА ДЛЯ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ СТУДЕНТА

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ			
ОКР «Бакалавр» Спеціальність «Філологія»	Кафедра іноземної філології і перекладу	ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1 з дисципліни «Практична фонетика англійської мови» (I курс)	Затверджую Завідувач кафедри
I. Тестові завдання різних типів			
1. Which vowel is <u>not</u> replaced by a <i>schwa</i> when unstressed? a) /u/ b) /e/ c) /i/ d) /i:/			
1. Which consonant is described as 'voiced velar nasal'? a) /m/ b) /ŋ/ c) /n/ d) /p/			

3. What principle of orthography does English have? a) Phonological b) Morphemic c) Historical d) Visual
4. How many graphemes does the word enough /ɪˈnʌf/ have? a) 3 b) 4 c) 5 d) 6
5. The phoneme /m/ is... a) Palatal nasal b) Alveolar nasal c) Bilabial nasal d) Palatoalveolar nasal
6. How do we call consonants made with the soft palate? a) Palatal b) Velar c) Alveolar d) Bilabial
7. In plosive sounds, ... a) The air comes out through the nose b) There is almost no obstruction for the air c) There is an "explosion" during articulation d) The lips are rounded
8. Tapping happens when the sound ... is between two vowels or a vowel and a sonorant. a) /k/ b) /p/ c) /b/ d) /t/
9. What do we call the syllable-making vowel? a) Rhyme b) Coda c) Nucleus d) Onset
10. /tʃ/ and /dʒ/ are... a) Plosives b) Approximants c) Affricates d) Nasals
Екзаменаційні питання
II. Phonemes and Allophones.
III. Types of sentence stress.

9. Методи навчання

На основі джерел знань:

1. словесні (пояснення, дискусія, бесіда);
2. наочні (ілюстрування, демонстрування);
3. практичні (виконання вправ, повторення за диктором діалогів, текстів).

На основі характеру навчально-пізнавальної діяльності студентів:

1. перцептивні;
2. репродуктивні,
3. продуктивні (креативні, розвитку критичного мислення, проблемного викладання, евристичні та дослідницькі).

На основі дидактичних цілей:

1. формування умінь та навичок;
2. закріплення навчального матеріалу;
3. перевірки і оцінки знань, умінь і навичок.

10. **Форми контролю**

Види: поточний, підсумковий.

Для контролю засвоєння навчального матеріалу у рамках аудиторної роботи проводиться усне опитування, перевіряється виконання самостійної роботи студентів, проводиться поточне тестування, написання модульної контрольної роботи після вивчення кожного модуля.

Форма контролю: екзамен.

Підсумковий контроль успішності студентів проводиться під екзамену відповідно до графіку проведення екзаменаційної сесії.

11. **Розподіл балів, які отримують студенти**

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (від 26.04.2023 р. протокол № 10)

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Таблиця 1. Співвідношення між рейтингом здобувача вищої освіти і національними оцінками

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{ат}}$.

Рейтинг здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни у балах переводиться у національні оцінки згідно з табл. 1.

12. **Навчально-методичне забезпечення**

1. Навчально-методичний комплекс з дисципліни.
2. ЕНК на платформі elearn

13. Рекомендована література

1. Carley P., Mees I.M. American English Phonetics and Pronunciation Practice. Routledge. London and New York. 2020. 273 p.
2. Collins B., Inger M. Mees, Carley P. Practical English Phonetics and Phonology. A Resource Book for Students. Routledge, 2019. 344 p.
3. Lorna D., Sikorski M.A. Intonation Patterns of American English (8th edition). LDS & Associates, Tustin, California. 2017. 120 p.
4. Roach P. English Phonetics and Phonology. A Practical Course (4th edition). Cambridge University Press. 2019. 307 p.
5. Англійська мова. / М. О. Возна [та ін.] ; за заг. ред. д-ра філол. наук, проф. В. І. Карабана. - Вид. 2-ге, розшир. та оновл. - Вінниця : Нова Книга, 2019. - 446 с.
6. Рубчак О.Б. Фонетика англійської мови : довідник. Київ : Видавництво "Арій", 2017. - 96 с.
7. Daily Step English. How to understand Fast English. https://www.dailystep.com/en/blog/how-understand-fast-english?utm_source=fast-eng-but&utm_medium=email
8. Pronunciation of vowel phonemes - <https://www.youtube.com/watch?v=eOrnifRtWxI>
9. The Chaos of English Pronunciation - <https://www.youtube.com/watch?v=tfRSvTSY0d4>